

Posudek vedoucího diplomové práce

Posluchačka Lucie Veselá předložila na Husitské teologické fakultě UK, Katedře psychosociálních věd a etiky v akademickém roce 2009/10 diplomovou práci s názvem *Umírání smrt a euthanasie v kontextu spirituálního života člověka*. Kromě úvodu, závěru, seznamu literatury a osmi příloh je práce rozdělena do pěti bohatě členěných kapitol.

V první kapitole *Umírání a smrt* jsme ve uvedení do problematiky thanatologie a v kapitole druhé - *Spiritualita* do problematiky teologicko-psychologické.

V kapitole třetí *Umírání a smrt v kontextu spirituální a existenciální dimenze člověka (duchovně existenciální hledisko umírání a smrti)* se posluchačka pokouší o syntetické pohledy na smrt a umírání z pohledů filosofie, zejména křesťanské a vybraných pohledů psychotherapeutických (Yalom, Frankl). Opět synteticky v rámci této kapitoly představuje přístupy pastorační a spirituální péče o umírající.

Čtvrtá kapitola je věnována *euthanasii*. Definiční, etymologické vymezení, rozdělení, stručný dějinný a právní pohled vyústí do diskuse argumentů pro a proti. Své místo, a je to tak logické, jsme na teologické fakultě, má pohled církví a náboženských společností na *euthanasii*.

S problematikou umírání je dnes neodmyslitelně svázána *Paliativní péče* (kapitola pátá). Autorka, poté, co paliativní medicínu a péči definuje, věnuje se jejímu postavení v České republice a vztahům k *euthanasii* a spirituálním potřebám. Opět logicky jsou vřazeny podkapitoly o hospicové péči a jejích formách.

V závěru práce pak shrnuje výsledky svého bádání, které jsou na první pohled zarážející: „Nemyslím, že by spiritualita nutně ovlivňovala vztah člověka ke smrti, nicméně to nevyklučuji.“ (s. 109) Vychází jí, že i člověk, v jehož životě hraje spiritualita svou roli, může

„smrt ze svého života úspěšně vytěsňovat“ (ibid.). Je skeptická k tvrzením, že by „období umírání bylo zároveň obdobím spirituální obrody“ (ibid.). Její bádání potvrzuje zkušenost mnohých odborníků v dané oblasti, že člověk umírá, jak žil a že k dobrému prožitku konce života, by se člověk měl připravovat průběžně, což neznamená morbidní přístup k životu. To je jeden z úkolů spirituality: „Jednou z rolí spirituality v životě každého jedince by tedy měla být schopnost reflexe konečnosti života a podřízení svého bytí tomuto faktu ani prostřednictvím popření, ani prostřednictvím odmítnutí života.“ (Ibid.)

Osm příloh zajímavě dokresluje probíraná témata.

U obhajoby by bylo dobré zodpovědět specifičtěji otázku spirituální péče v kontextu české sekularizované společnosti. Jaké úkoly by měly spadat do kompetence pracovníků, kteří se budou věnovat této péči v našich zdravotnických zařízeních.

Práce je logicky uspořádaná, opřena o reprezentativní literaturu k danému tématu, je aktuální, po stránce formální nenacházím žádné zřejmé nedostatky. Je psána s osobním zaujetím a zkušeností. Doporučuji práci k obhajobě s dobrým svědomím.

Doc. ThDr. Václav Ventura, Th.D.

28.4.2010